

UVODNA RIJEČ

Poštovani čitaoci,

sedamnaesti broj Zbornika radova Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici objavljuje se u godini u kojoj je Islamski pedagoški fakultet postao punopravna članica Univerziteta u Zenici kao i ostale njegove organizacione jedinice i obilježava 26 godina svog uspješnog djelovanja. Značajna novina je i to da je Zbornik radova Islamskog pedagoškog fakulteta u Zenici u ovoj godini, pored EBSCO Publishing i CEEOL baza, uvršten i u Index Copernicus International bazu.

Također, u akademskoj 2019/20. godini upisana je prva generacija studenata I ciklusa studija na Odsjeku za inkulzivnu edukaciju. Objavljen je konkurs za upis studenata na III ciklusu (doktorski) studija, pored Odsjeka za islamsku vjeronauku, i na Odsjeku za socijalnu pedagogiju te Odsjeku za predškolski odgoj i obrazovanje.

Radovi u ovom broju Zbornika strukturirani su u šest poglavlja: *Socijalna istraživanja*, *Religijska pedagogija*, *Vjerske znanosti*, *Teorija i praksa ranog odgoja*, *Jezik i književnost* te *Prikazi knjiga*. Uredništvo Zbornika donijelo je odluku da se u okviru rubrika ovog Zbornika publiciraju radovi prezentirani na Međunarodnoj znanstvenoj konferenciji „Međureligijski dijalog u izazovima savremenog življenja”, koju je 2018. godine, povodom 25 godina svoga djelovanja, organizirao Islamski pedagoški fakultet Univerziteta u Zenici.

U poglavlju *Socijalna istraživanja* prezentirana su četiri rada, od kojih su dva s Konferencije. Ivan Cvitković je na Konferenciji govorio o religiji u raspravama o europskom identitetu, a Safet Bektović je prezentirao rad „Dijalogom protiv isključivosti – kršćansko-muslimanski odnosi u Danskoj”. Anela Hasanagić, Asmir Zukić i Nina Bulajić u svome istraživanju analizirali su percepciju vlastitih kompetencija nadarene djece u osnovnoj školi i uporedili različite aspekte lične percepcije nadarenih sa djecom koja nisu nadarena. Eldar Ćerim, Edina Vejo i Elma Begagić u svome radu predstavljaju prirodu egzistiranja religioznosti i kao zaštitnog i kao rizičnog faktora nastajanja poremećaja u ponašanju.

U poglavlju *Religijska pedagogija* također su prezentirana četiri rada, od kojih su tri s Konferencije. Edgar Almen je govorio o međureligijskom dijalogi i religijskom obrazovanju iz švedske perspektive. Izet Pehlić je u radu „Prilog intenziviranju interkulturalnog dijaloga kroz suvremeni školski kurikulum” nastojao da potpunije rasvijetli socijalnu distancu kod bosanskohercegovačkih srednjoškolaca. Valentina Mandarić u radu „Doprinos religijskog obrazovanja u promicanju (međureligijskog) dijaloga” aktuelizira važnost dijaloga i ukazuje na sve složenije izazove pred kojim se nalazi dijalog u savremenom društvu, posebno međureligijski. Nermin Tufekčić govori o kvalitetu razvoja ekološke svijesti kroz islamsko odgojno djelovanje u školi.

U poglavlju *Vjerske znanosti* nalazi se osam radova, od kojih su četiri prezentirana na Konferenciji. Safvet Halilović je govorio o tradiciji Bošnjaka kao primjeru međureligijske tolerancije i suživota. Mato Zovkić je ponudio katoličko gledanje na međureligijski dijalog u vrijeme pape Franje. Oddbjørn Leirvik je govorio o islamu i muslimansko-krišćanskim odnosima u Norveškoj, a Zuhdija Adilović o odnosu muslimana prema drugima iz kur'anske perspektive. Šukrija Ramić u svom radu predstavlja teorijska tumačenja učenjaka šafijske pravne škole izgovorenog smisla zakonodavnog teksta (el-menṭūq) i posljedicama takvog tumačenja na propise do kojih su šafije došle svojim idžtihadom. Dževad Šošić u svom radu nudi razumijevanje osnovne terminologije tedžvida. Safet Husejnović u svome radu bavi se šerijatsko-pravnim komentarima eminentnih islamskih učenjaka o propisima o hadžu, ali samo s aspekta kira'eta. Senad Ćeman u svom radu predstavlja *teoriju nužnosti* (*darūra*) koja propituje odnose norme i osobe, stanja i propisa, dopuštenog i zabranjenog, korisnog i štetnog, promjenjivog i nepromjenjivog, važnog i nevažnog.

U poglavlje *Teorija i praksa ranog odgoja* uvršten je samo jedan rad. Aida Teljigović i Amina Pehlić istražile su vrste grešaka koje se javljaju u govoru djece pred polazak u školu i s tim u vezi istakle ulogu odgovajatelja u podsticanju pravilnog govornog razvoja djece u predškolskoj ustanovi.

Poglavlje *Jezik i književnost* sastoji se iz šest radova. Edina Rizvić-Eminović i Đelaludina Šukalić uradile su istraživanje koje se odnosi na devet centralnih modalnih glagola (*can, could, will,*

would, may, might, shall, should, i must) u dva odabrana žanra Korpusa savremenog američkog engleskog jezika (COCA): govornom i akademskom žanru. Esma Latić i Vildana Dubravac uradile su istraživanje čiji je cilj bio ispitati stavove o učenju stranog jezika bosanskih studenata, sa posebnim fokusom na razlike koje postoje između grupa učesnika baziranim na samoprocijenjenom nivou poznavanja jezika. Amina Pehlić u svom radu predstavlja studiju slučaja – u toku longitudinalnog praćenja govora jednog djeteta urednog govorno-jezičkog razvoja, bilježene su govorne *greške*, tj. nove tvorbe ili neologizmi u vremenskom periodu od treće do šeste godine života. Amrudin Hajrić govori o arapskom jeziku u međujezičkim kontaktima, čije posljedice po jezik mogu biti pozitivne i negativne. Ibnel Ramić govori o pjesmama o prerusenoj djevojci u bošnjačkoj usmenoj tradiciji, koja se prurušava u muškarca kako bi, najčešće, zamijenila ostarjelog oca u vojnom pohodu. Azra Kapetanović u radu „Roman Zaynab: između arapskog tradicionalizma i evropskog romantizma” ističe najznačajnija gledišta arapskih i zapadnih kritičara u pogledu romana *Zaynab*, zatim ističe njegove književnoumjetničke elemente.

U poglavlju *Prikaz knjiga* predstavljene su dvije knjige. Ajdin Huseinspahić uradio je prikaz knjige Mevludina Dizdarevića pod naslovom „Islam i Zapad u mišljenju Mustafe Busuladžića”, a Emina Babić je uradila prikaz univerzitetskog udžbenika „Maloljetničko prestupništvo” autora Suada Orlića, Izeta Pehlića i Nermina Tufekčića.

Vjerujemo da će čitaoci i u ovom broju Zbornika radova steći neke nove uvide, razviti drugačije perspektive ili dobiti podsticaj za temeljitije istraživanje nekog fenomena ili pojave.

Iskreno zahvaljujemo svim autorima na doprinosu u kontinuitetu izlaska Zbornika, a recenzentima, lektorima, članovima Uređivačkog kolegija i Savjetodavnog odbora veliko hvala na učešću u osnaženju kvaliteta i postignutih standarda.

Zenica, 1. novembra 2019.

Glavni urednik
Prof. dr. sc. Izet Pehlić